

TEZ-TEZ KASALLIKKA CHALINADIGAN BOLALARNI PROFILAKTIKA QILISHNING ZAMONAVIY USULLARI

Kabilova D.K., Mamadaliyev B.O.

Central Asian Medical University
Pediatriya ishi fakulteti talabasi,
Central Asian Medical University pediatriya kafedrası,
Ilmiy rahbar - Pediatriya kafedrası mudirasi,
Katta o'qituvchi - **Kabilova D.K.**

Kirish. Kasallikka tez-tez chalinadigan bolalar muammosi pediatriyada dolzarb masalalardan biri hisoblanadi. O'zbekiston iqlim sharoitida mavsumiy o'zgarishlar va ekologik omillar ushbu bolalarda respirator kasalliklar, allergik reaksiyalar hamda immunitet zaifligi xavfini oshiradi. Mazkur tadqiqotda kasallikka tez-tez chalinadigan bolalarni profilaktika qilishning zamonaviy va samarali usullari o'rganildi.

Tadqiqot maqsadi. Kasallikka tez-tez chalinadigan bolalarda immun tizimining zaiflashish sabablarini aniqlash va ularning oldini olish bo'yicha zamonaviy profilaktika choralari ishlab chiqish.

Materiallar va usullar. Tadqiqot Farg'ona viloyati bolalar ko'p tarmoqli tibbiyot markazida olib borildi. Unda 1 yoshdan 7 yoshgacha bo'lgan 40 nafar bola ishtirok etdi. Bolalar ikki guruhga ajratildi: 1-guruh (eksperimental) - zamonaviy profilaktik usullar qo'llanilgan bolalar (n=20); 2-guruh (nazorat) - an'anaviy muolajalar bilan cheklangan bolalar (n=20). Tadqiqot davomida bolalarning immun holati, respirator kasalliklar soni va ularning kechish og'irligi tahlil qilindi.

Tadqiqot natijalari. Tadqiqot natijalariga ko'ra, eksperimental guruh bolalarida kasallanish darajasi nazorat guruhiga nisbatan 40% ga kamaydi. Immun tizimini mustahkamlash va kasalliklarning oldini olishda quyidagi zamonaviy usullar samarali bo'ldi:

Chiniqtirish va fizioterapiya: bosqichma-bosqich chiniqtirish, jumladan, havo va suv muolajalari, ochiq havoda yurish va jismoniy faollik immunitetni mustahkamlashga yordam berdi.

Mikrobiota muvozanatini tiklash: probiotik va prebiotik preparatlar ichak mikroflorasini normallashtirdi, bu esa immunitetni kuchaytirishga yordam berdi.

Vitaminoterapiya va mikroelementlar qo'llash: ayniqsa, kuz-qish mavsumida A, C, D vitaminlari, rux va selen kabi elementlar iste'moli kasalliklarning kamayishiga sezilarli ta'sir ko'rsatdi.

Immunomodulyatorlar va fitoterapiya: interferon induktorlaridan foydalanish va o'simlik asosida tayyorlangan immunostimulyatorlar respirator kasalliklarning oldini olishda samarali bo'ldi.

Vaksinatsiya: zamonaviy inaktivlangan gripp va pnevmokokk vaksinalari bolalarni infeksiyalardan himoya qilishda muhim ahamiyat kasb etdi.

Xulosa. Kasallikka tez-tez chalinadigan bolalar uchun kompleks zamonaviy profilaktik choralarning qo'llanilishi ularning umumiy sog'lig'ini yaxshilashga xizmat qiladi. Ayniqsa, chiniqtirish, mikrobiota muvozanatini saqlash, vitaminoterapiya, immunomodulyatorlar qo'llash va zamonaviy vaksinatsiya usullarining kombinatsiyasi kasallanish darajasini sezilarli kamaytiradi. Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, pediatriya amaliyotida ushbu zamonaviy yondashuvlarni keng joriy etish bolalar sog'lig'ini yaxshilashga yordam beradi. Shu sababli, tibbiyot muassasalarida va oilaviy sharoitda bolalarni kasalliklardan himoya qilish uchun profilaktik tadbirlarni kompleks tarzda qo'llash tavsiya etiladi.